

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25.—	celo leto naprej . . . . . K 20.—
pol leta . . . . . 13.—	za Ameriko in vse druge države . . . . . K 35.—
četrt leta 6-50	celo leto naprej . . . . . K 35.—
na mesec 2-80	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopolnen ali znanica. Upravništvo (spodaj, dvoribca levo), Škaflova ulica št. 5, telefon št. 88.

Iskajo vseh dan svober izvzemli nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parle in zahvam vrsta 25 vin. Postano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročnice, reklamacije, inserati L t. 4, to je administrativne stvari.

Pomembna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	v upravnštvu prejemam:
celo leto naprej . . . . . K 24.—	celo leto naprej . . . . . K 20.—
pol leta . . . . . 12.—	pol leta . . . . . 11.—
četrt leta . . . . . 6.—	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2.—	na mesec 1-50

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Škaflova ulica št. 5 (v priložju levo), telefon št. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 13. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglasi:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada skupina general-feldmaršala von Mackensena.

Sovražni odpor ob Jalomnici smo zlomili. Umikajočega se sovražnika zasledujemo. Avstro - ogrske in nemške čete se bližajo Buzeu. Rusi so pustili zopet 4000 vjetih v naših rokah.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Ruski napadi zapadno in severozapadno od Okne se nadaljujejo. Tudi včeraj so ostali popolnoma brezuspešni. Pri armadi generalobersta v. Kövessa je vladal razmeroma mir, ko so se izgub polni napadi Rusov v zgodnjih jutranjih urah zlomili.

Fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Razen uspešnih izvidnih pohodov ob Bistrici Solotvinski ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nelzpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 13. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Razen od časa do časa živahnega artiljerijskega ognja v pokrajini ob Sommi in Mosi ter ponočnih spopadov patrolj pri nobeni armadi večjega bojnega delovanja.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Ničesar bistvenega.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

V Gozdnatih Karpatih pogosto lastni uspešni boji patrolj. Ob sedmograški Vzhodni fronti so tudi včeraj nemške in avstro - ogrske čete zavrnile napade Rusov v gorovju Gyergyö in na obeh straneh doline Trotusula ter so pritiskale za sovražnikom. Izvidni oddelki so konstatirali precejšnje izgube sovražnika in pripeljali nazaj vjete.

Armada skupina gfm. v. Mackensena.

Sovražnik, ki se je, z rusko konjenico ojačen, ustavil ob močno narasli Jalomnici, se zopet na vsi črti umika proti severovzhodu. Donavska armada in deveta armada priškatna na celi fronti za njim. Ob cesti v Buzeu smo pridobili precej ozemlja ter vjeli včeraj tam in v gorovju zopet nad 4000 mož.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Po porazih zadnjih dni je vladal mir ob Črni, Strumi in obali.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. decembra. Wolffov urad poroča 13. decembra zvečer:

Od časa do časa oživljen ožen ob Sommi in na vzhodnem bregu Moze.

Deveta armada se bliža Buzeu.

Vzhodno Črne so pričeli novi srbski napadi.

Demisija Körberjevega kabineta.

Dunaj, 13. decembra. (Kor. ur.) Jutrišnja »Wiener Zeitung« bo objavila tale najvišja lastnoročna pisma:

Ljubi dr. v. Körber!

Sprejemam ponudeno Mi demisijo avstrijske celokupne vlade ter Vam in drugim Svojim ministrom naročam, da vodite posle naprej tako dolgo, da se sestavi novi kabinet.

Obenem Vam sporočam, da sem poveril svojega tajnega svetnika dr. Aleksandra v. Spitzmüllerja s sestavo novega kabineta.

Dunaj, 13. decembra 1916.

Karel m. p.
Körber m. p.

NOVI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Ljubi dr. v. Spitzmüller!

Sporočam Vam, da sem sprejel demisijo Svoje avstrijske vlade in da sem jinaročil, da vodi nadalje posle do sestave nove vlade.

Naročam Vam, da sestavite novi kabinet ter mi predložite tozadevne predloge.

Dunaj, 13. decembra 1916.

Karel m. p.
Spitzmüller m. p.

Z Dunaja prihaja danes nepričakovana in presenetljiva vest, da je podal ministrski predsednik dr. Körber z vsem svojim kabinetom demisijo, ki je bila sprejeta.

Cesar je poveril sestavo novega kabineta bivšemu trgovskemu ministru dr. von Spitzmüllerju.

Nikdo ni pričakoval, da bo »druga era Körber« tako kratka. Po smrti grofa Stürgkha je bil takratni skupni finančni minister dr. Körber dne 29. oktobra imenovan za ministrskega predsednika in sestavil je kabinet, katerega člani je cesar Franc Jožef dne 31. oktobra potrdil.

Körberjevo ministristvo je imelo pred seboj velike in važne naloge; prevzelo je po grofu Stürgkhu težavno dedščino. Grof Stürgkh se je bil v treh velikih zadevah že zavezal: nagodbena pogajanja z Ogrska, so bila že skoraj perfekcionirana, izločitev Galicije je bila sklenjena stvar, preureditev notranjih razmer v Avstriji v smislu znanih radikalnih zahtev pripravljena. Körber je postavil svoj kabinet zopet na usta v no podlago ter je zavzel zlasti v nagodbenem vprašanju stališče, ki se ni skladalo z že izdelanim nagodbenim elaboratom. Körberjev kabinet se je lotil svojega posla z veliko energijo. Ureditev galicijske vprašanja je odkazal na parlamentarno pot, zavzel se je krepko za obnovev parlamentarizma, upeljal je sistematično prehranjevalno organizacijo, z ogrsko vlado je pričel nova pogajanja za nagodbo. Vse je bilo takorekoč v kalli, ko je čez noč padla slana — demisija.

O vzrokih Körberjevega koraka v trenutku ne moremo obširneje govoriti, ker nam podrobnejše informacije še niso na razpolago. Le iz enega dejstva se da sklepati na morebitne politične okolnosti, ki so povzročile padec Körberjeve vlade.

Za Körberjevega naslednika je namreč imenovan bivši trgovski minister Spitzmüller, glavni sotrudnik grofa Stürgkha pri pogajanjih za obnovev avstro - ogrske nagodbe. Smatrati bi bilo torej, da pomenja padec Körberjeve vlade restitucijo Stürgkhovega nagodbenega elaborata.

Tudi sicer je imenovanje drja. Spitzmüllerja zanimivo. Novi ministrski predsednik je potomec rodbine, ki ima stare in tesne zveze z bančnimi ter borznimi krogi. Sam je pričel svojo karijero pri vladi, kjer je došel do sekcijškega šefa, potem pa je zapustil državno službo ter je postal ravnatelj ene najmočnejših avstrijskih bank, dunajskega Kreditnega zavoda (Creditanstalt). Kot posebno vnet zastopnik čim najožjega gospodarskega zblizanja med Avstrijo in Nemčijo ter strokovnjak v avstro - ogrskih gospodarskih vprašanjih, ki se je vedno ogreval za dolgoletno nagodbo z Ogrsko se je dr. v. Spitzmüller odzval po odstopu dr. Engela povabilu grofa Stürgkha ter je prevzel portfelj trgovskega ministra. Pri demisiji osirotelega Stürgkhovega kabineta je bil dr. Spitzmüller odlikovan z redom Železne krone I. razreda.

Kabinet Körber.

Ko je izdihnil dne 21. oktobra, zadet od morilčeve roke, bivši ministrski predsednik grof Stürgkh svojo dušo ter je vse njegovo ministristvo podalo demisijo, je poveril rajni cesar Franc Jožef I. sestavo novega kabineta dne 28. oktobra dr. Ernestu pl. Körberju. Dne 31. oktobra se je nato posrečilo Körberju sestaviti to-le ministristvo: dr. Franc Klein justični minister, generaloberst baron v. Georgi domobranstvo, dr. Maks baron Husarek minister za nauk in bogočastje, Otekar pl. Trnka minister za javna dela, Ervin bar. Sch w a r t z e n a u notranji minister, dr. Mihael Bobrziński minister za Galicijo, dr. Franc Stürbal trgovski minister, Karel Marek finančni minister, generalmajor Sch a i b l e železniški minister in Hen. grof Clam - Martincic poseleški minister.

Proti Buzeu.

Poskus romunskih čet zadržati prodiranje Falkenhaynove armade ob Jalomnici se ni obnesel in romunska armada je morala nadaljevati svoje umikanje proti vzhodu. Falkenhaynove čete so ji neprestano za petami in se skoraj istočasno z romunskimi zadnjimi voji bližajo mestu Buzeu ob istoimenovani reki. Iz tega sledi, da so ostale s sovražnikom v neprestanem bojnem stiku in da se Romunom ni posrečilo »odločiti« svojih čet od sovražnika ter organizirati nemoteno, sistematično umikanje. O demoralizaciji bežeče armade priča tudi dejstvo, da so naše čete vjele v torek 4000 mož. tokrat Rusov, ki so najbrz pripadali eni ruskih pomožnih divizij.

Iz nemškega poročila izhaja, da prihajajo na romunsko fronto nova ruska ojačenja. Ruska konjenica se je pojavila že pri poskusu zadržati zavezniške čete ob Jalomnici.

Ker se vzporedno s Falkenhaynovo armado bližajo odseku Buzeu-Calafuiul tudi Mackensenove čete, je

pričakovati kmalu novih velikih in odločilnih bojev. Za Buzeuom preostaja Romunom le še črta ob Seretu.

Ruska razbremenilna ofenziva v sedmograških Karpatih sicer še traja, nima pa nobenega učinka na potek dogodkov v Romuniji.

Italijani in Romuni.

Bern, 12. decembra. V italijanskih političnih krogih vlada vsled poraza v Romuniji velika razburjenost, ki se izraža v ostrih napadih na zavezniške. Italijanski listi trdijo, da bo poraz Romunije najslabše vplival na zavezniške, Rusiji se očita, da se je popolnoma zatajila, Angliji, da je romunske razmere presojevala vedno lahkomišljeno. Anglijo napada posebno »Popolo d' Italia« radi oholega ocenjevanja vojaškega položaja v Romuniji in vprašuje polkovnika Remidgtona, vojaškega sotrudnika »Timesa«, kedaj vendar bo molčal, ker da so vsa njegova razmotrivanja bila povsem napačna.

Italijani so pač razočarani, ker so mislili, da bo konec Avstro-Ogrske, ako Romuni pritisnejo na vzhodu, oni pa na zahodu, ali zgodilo se je baš to, česar niso pričakovali: Romunija je poražena. In sedaj se bojijo velikega italijanskega poraza.

Glasovi o mirovni ponudbi centralnih držav.

Z Dunaja nam poročajo: Izročitev direktne mirovne ponudbe ententnim državam je vzbudila tudi v onih političnih krogih, ki so vedeli, da pripravljajo centralne države važen mirovni korak, veliko in splošno presenečenje, ki pa se je kmalu umaknilo iskrenemu zadoščanju, da je kvadrupelaljanca na višini svoje vojaške moči in svojih vojnih uspehov storila korak, ki ga soglasno odobravajo vsi narodi centralnih držav, kateremu pa morajo pritrčiti tudi vsi, ki želijo, da bije Evropi po tolikem trpljenju kmalu zopet rešilna ura.

Mirovna ponudba centralnih držav je dokaz njihovega samozatajevanja in njihove politične modrosti.

Zavezniške države so se izpostavile očitjanju, da je njihova ponudba znak slabosti, zavedajoč se svoje sile in dobro vedoč, da se le tisti boji storiti prve koncilijantne korake, ki je res notranje slab.

Najvažnejša posledica mirovne note je ta, da je mirovno vprašanje oficijelno postavljeno na dnevni red, s katerega ne bo več izginilo. Ako je dosedanjo dobo od avgusta 1914. sem označevala le ena beseda »vojna«, bodo morali od sedaj naprej prijatelji in sovražniki govoriti o »vojni in miru«.

Mirovna nota je tudi razvozljala gordijski vozal navidez tako težkega vprašanja inicijative. Dosedaj je veljalo načelo, da je treba za uvedeno mirovnih pogajanj posredovanja oziroma intervencije s tretje strani, ali pa prošnje premaganega. V tem običaju je tičala velika teškoča sedanje vojne, kajti ker so v vojno zapletene vse velesile (izvzemši edino Združene države), je bila intervencija izključena, posredovanje jako težavno, prošnja za mir tako dolgo nemogoča, dokler ena izmed obeh strank ni javno priznala, da je poražena. Vsem tem predsodkom so napravile konec centralne države, ki so, zavedajoč se, da so na bojiščih povsodi zmagovalke, ponudile sovražnikom spravo in mir.

Mirovna ponudba je stavljena direktno. Predlog je bil s posredovanjem držav-protektorice izročeno naravnost sovražnim kabinetom, ki bodo prisiljeni, da nanj oficijelno

odgovorijo. To je posebno važno, ker bo morala ententa pred vsem svetom pokazati svoje pravo mišljenje. Centralne države poudarjajo, da jim gre le za čast, obstoj in svobodo razvoja, one odklanjajo vse uničevalne načrte — ali se bodo sovražniki upali ponavljati, da hočejo svoje nasprotnike razbiti in uničiti? Ali bodo hoteli narodi entente odobriti politiko, ki stremi za takimi cilji, prenašati žrtve za take načrte? Ali bodo ponudba centralnih držav bo gotovo ojačila mirovna stremjenja v ententnih državah.

Dunajski krogi svariijo pred optimizmom. Treba je čakati z največjo rezervo, kako se razvije položaj. Morda se bo kmalu pokazalo, kako namerava sprejeti ententa velikodušno ponudbo centralnih držav: v Londonu je nastopilo novo ministristvo in Lloyd George bo razložil te dni v angleškem parlamentu svoj program. Pri tem se ne bo mogel izogniti velikemu in usodnemu vprašanju, s katerim so potrkale centralne države na vrata ententnih kabinetov.

Glasovi berlinskih listov.

H govoru državnega kancelarja piše »Lokalanzeiger«: Ne smemo misliti, da nam že Božič prinese uredničenje mirovnih želja, ampak dobro je, da se je pokazalo enkrat resno in svečano na njihovo možnost. Nemčija in njeni zavezniški so smeli storiti korak ravno sedaj, ko smo gotovejši zmage bolj kakor kedaj poprej. Mirovna ponudba ni znamenje slabosti, ampak kaže zavest moči. Mi smo močni in bomo še močnejši. To je čustvo neomajne sile, katero je zvenelo danes ne samo iz besed, marveč tudi iz tona državnega kancelarja in je zagotovilo njegovemu govoru globok učinek. Z največjo napetostjo so bila sprejeta njegova izjavjanja. Nastal je vihar radosti, ki je kancelar vse združil v besede: »Mj smo odločeni za boj, pripravljeni za mir. Naši sovražniki naj se ravnajo po tem!«

»Nationalzeitung« piše: Gotovo, da ne prično mirovna pogajanja poprej, predno se ni vlada natančno orientirala o željah nemškega naroda. To je gotovo, da ležejo danes k počitku mnogi bogatejši za eno upanje! Upanje! Naj bi se skoro izpolnilo!

Vtis v Bolgariji.

Sofija, 12. decembra. (Kor. ur.) Prebranje note s strani ministrskega predsednika je napravilo velik vtisk. V mestu je vladalo veliko gibanje. Korak zaveznikov, ki pomeni za vsakega presenetenje, komentirajo v političnih krogih zelo različno. Vsekakor vidijo v tem svečano posvedočenje zaveznikov, da hočejo ustaviti sovražnosti, ki poplavlja vso Evropo s krvjo.

Vsi cilji centralnih držav doseženi.

»Az Est« poroča iz Sofije: Mnenje merodajnih krogov se giblje okoli dejstva, da se vrše v zadnjem času v vseh ententnih državah velike in radikalne izpremembe: Te izpremembe so se deloma tudi že izvršile. Čeprav ni dvoma, da je provzročil ta novi preobrat v neki meri poraz Romunije, imajo izpremembe vendar globlje vzroke. Politični voditelji centralnih držav in njihovih zaveznikov so večkrat že izrekli svoje dobro premišljeno mnenje, da je četvero-zveza z dosedanjo vojno pravzaprav že dosegla vse svoje politične in vojne cilje. Na drugi strani pridobiva ententa vedno bolj prepričanje, da v bližnji bodočnosti ne more pričakovati na nijednem svojih bojišču ugodnega preobrata zase, ne na vzhodu ne na zahodu. Radi tega je prisiljena, da revidira svoj dosedanji politični položaj in njegove pogoje.

Izročitev mirovne note na Dunaju.

V uradnem razglasu glede izročitve note za mir je splošno povedano, da je bila nota izročena na Dunaju zastopnikom tistih držav, katere so prevzele varstvo avstro-ogrskih državljanzov v sovražnih državah. V pojasnilo te točke se poručeno razglasa, da je bila avstro-ogrška nota izročena poslaniku Zedinjenih severoameriških držav, ki varujejo interese naših državljanzov na Ruskem, na Francoskem, na Angleškem, v Belgiji, na Japonskem in v Srbiji; dalje zastopniku Španske, katere varuje naše interese v Italiji in na Portugalskem ter končno zastopniku Nizozemske, katere varuje naše interese na Romunskem.

Angleški glas k mirovnim predlogom.

London, 13. decembra. (Kor. ur.) Reuter. Premier novozeelandski je rekel včeraj v nekem nagovoru v Londonu:

Slišim, da je bila oddana danes popoldne v nemškem državnem zboru važna izjava o takojšnji otvoritvi mirovnih pogajanj. To je morda stališče Nemcev, ne verjamem pa, da bi bilo to tudi naše stališče. (Pritrjevanje.) O miru bomo govorili — govorim s stališča države — kadar bomo smatrali, da je prišel čas za to. To je vse, kar imam o tem povedati, ker bi premirje, ki bi imelo za posledico dejansko trajno opustitev sovražnosti, spravilo zavezavnike napram Nemčiji v slab položaj. Če bi sedaj dovolili premirje, bi pomenilo to, da smo obupali, da bi kdaj mogli prisiliti Nemčijo, da se podvrže, in bi bila to izjava revolte civilizacije proti povratku barbarstva. Popolno odgovornost prevzemamo za to, da rešimo bodočo generacijo pred povratkom grozot, ki jih namerava Nemčija z bogokletstvom na svojih lažnjivih ustnicah celo še sedaj v svojem srcu. To je pred vsem simptom za to, da se zaveda Nemčija svoje slabosti. Zavezavniki morajo vsako misel posredovanja v kakršnikoli obliki in od katerekoli strani absolutno zavračati tako dolgo, kakor dolgo je predlagana podlaga miru triumf sile in ne triumf pravice. Enako odločno se morajo braniti pogajanja o premirju, dokler ni sovražnik vrnil dežel, ki jih je napadel, in dokler teh dežel ni odškodoval.

Homatije na Grškem.

Grški listi so pričeli pismo, najdeno v hiši aretovanega generala Korakasa, katero pismo je pisal generalu Venizelos. Pismo vzpodbuja generala Korakasa, naj vztraja na Venizelosovi strani ter pravi, da podpira ententa gibanje proti kraljevski vladi v Atenah in da je kralj izgubil vso avtoriteto. Blokada bo stari del Grške prisilila, da se podvrže ententi. Treba se je takoj lotiti izvršitve storjenih sklepov in uničiti brezobzirno vse določene osebe. To pismo je vzbudilo silno nevoljo proti Venizelosu.

Iz Sofije javljajo: Tu vlada popolna nejasnost glede razmer na Grškem, ker je brezlična zveza med Grško in Bolgarsko že tri dni pretrgana. Doslej ni znano, je-li zveza pretrgana, ker je ententa zasedla grško postajo, ali iz drugih vzrokov.

Vojne vesti.

Razsulo Rusije.

Vojni poročevalec Evgen Lennhoff piše 12. t. m.: Kakor izvem iz zanesljivega vira, se nahaja Rusija sedaj v popolni desorganizaciji. Kriza izhaja iz prometnih razmer, zlasti ker so bile prometne proge zadnje tedne silno preobložene vsled dogodkov na romunskem bojišču. Prišlo je baje tako daleč, da danes ni dobiti nitij v mestih niti na deželi kruha, sladkorja, petroleja i. dr. v večjih množinah, tudi bakreni denar je skoraj ves izgubil iz prometa.

Trepov in car.

»Russkoje Slovo« poroča: Položaj novega ministrskega predsednika Trepova ni posebno zavladanja vredni. On namreč želi reformirati ruski kabinet, dočim je car proti temu, ker uživajo številni člani ruskega kabineta zaupanje carja. Zato je car tudi odklonil željo svojega ministrskega predsednika, da naj se odstranijo nekateri člani kabineta ter je obenem opozoril Trepova, da želi, da ostane tudi on v smeri Stürmerja. Zatrjuje se, da je Trepov nameraval pred vsem odstraniti notranjega ministra Protopopova.

Veleposlanik grof Tarnowski.

Washington, 12. decembra. (Kor. urad.) Reuter. Državni departement je poslal Angliji in Francoski drugo noto, ker se ti dve državi branita dovoliti veleposlaniku grofu Tarnowski prosto pot. Nota naglašja, da

smatrajo Zedinjene države prosto pot za priznano pravico diplomatskega občejanja. Nota je provzročila dejstvo, da Anglija in Francoska nista ugodili prejšnji želji Zedinjenih držav in da se namerava grof Tarnowski 16. decembra odpeljati iz Rotterdamu.

Lloyd George in Nizozemska.

»De Maasbode« poroča: Ono uro, ko je dospelo poročilo o definitivnem imenovanju Lloyd Georgeja v Haag, se je vršil izreden nizozemski ministrski svet. Uradno se je nato brzojavilo vladnemu agentu v Ameriki, da je ves ladijski prostor, torej tudi oni, ki je bil rezerviran za razno blago, brezpogojno pripraviti za pošiljanje žita na Nizozemsko. Zdi se, da tudi sicer pričakujemo najbolj dalekosežne posledice gospodarskega značaja na Nizozemskem od imenovanja Lloyd Georgeja. Na drugi strani pa se zatrjuje, da je sedaj po končani angleški krizi mnogo bolj dvomljivo, ali se bo nova gospodarska pogodba z Anglijo podpisala ali ne, zlasti ker smatrajo v nizozemskih krogih za mogoče, da bo Lloyd George v zmislu svojega energičnega akcijskega programa zahteval od Nizozemske še nadalje popuščanje Angliji v prilog.

Energična blokada.

»Daily Mail« zahteva iznova energično blokado Nemčije, da se na ta način skrajša vojna. Robert Cecil se baje boji s tako poostreno blokado zadeti nevturalne države, kakor Nizozemska in Dansko »Daily Mail« naglašja, da mora polagati angleška vlada večjo važnost na angleška človeška življenja, kakor na dobre odnošaje z nevturalnimi državami ter sporoča, da obstojajo tako na Nizozemskem, kakor na Danskem močne stranke, ki so proti temu, da bi se iz teh držav Nemčija preskrbovala z živili.

Politični sotrudnik »Times« je pooblaščen sporočiti, da bo vlada začela zatvarjati sovražne banke in izvozne trgovine. Bonar Law kot zakladni kancler je baje že sklenil objaviti imena vseh teh firm.

To so angleške želje in angleški načrti. V resnici pa so sedaj na Angleškem silno razburjeni nad dejstvom, da se cene živil dan na dan zvišujejo in da še ni videti, kedaj se bo to zvišanje nehalo. Tako stane hleb belega kruha danes 21 penca (26 v) in jajc ni dobiti pod dolarjem tucat, torej kos nekako 40 v.

»Suffren«.

Iz Ženeve poročajo: Vsa posadka francoske oklopne križarke »Suffren«, obstoječa iz 18 častnikov in 700 moč je utonila, ko se je ladja potopila. Križarika je bila zapustila Gibraltar 24. novembra ter bi bila morala dospeti v L' Orient 28. novembra.

Angleška vojna oblast.

Angleški vojni urad je sklenil, da se odslej sestane najmanj enkrat vsak teden. Prvo sejo je imel dne 11. t. m.

Sprejem naših zamenjanih invalidov v Luganu.

Dunaj, 12. decembra. »Politische Correspondenz« prinaša z italijanske meje dopis, ki pravi, da tessinski listi so hoteli poskrbeti za to, da bi se pokazala v kantonu Tessinskem pri vožnji zamenjanih ranjenecv razlika, da bi bil namreč sprejem avstrijskih ranjenecv zgolj humanitarna zadeva, sprejem italijanskih pa bi dal povod za patrijotično demonstracijo. Ali prebivalstvo se ni dalo zapeljati, marveč je priredilo avstrijskim in italijanskim invalidom jednako prijazen sprejem. Posebno se je to čutilo v Luganu. Vendar pa so bile razlike v raznih odredbah: tako je dobil avstro-ogrski sprejemni komite samo okoli 20 vstopnic za kolodvore, ko so se vozili Italijani, pa je bil vstop na kolodvor za množico prost. Popolno korektno pa so bile odredbe krajevne vojaškega poveljstva v Luganu.

Razne politične vesti.

»Proglajenje amnestije. Z Budimpešte poročajo: Ogrsko justično ministrstvo je izdelalo predlogo za amnestijo, ki bo proglašena povodom kronanja cesarja Karla za ogrskega kralja. Nedavno se je mudil v Budimpešti avstrijski justični minister dr. Klein, da se dogovori z ogrsko vlado o enakomernem postopanju v tej zadevi. Smatra se, da bo proglašena amnestija v Avstriji istočasno kakor na Ogrskem. Amnestija bo obsegala politične delikte in zločine, izvzemši one, ki so bili naperjeni naravnost proti vojevanju.

»Nemške stranke in Körberjeva vlada. Nemška delavska združitev« — največja skupina nemškega »Nationalverbandu« — je imela sejo,

na kateri se je bavila izključno s stališčem, ki ga naj zavzame nemške stranke proti Körberjevi vladi. Poslanec dr. Redlich je poudarjal, da hoče ministrstvo dr. Körberja vsa vprašanja rešiti ustavnim putem, dočim je poslanec Stölzel poudarjal, da je sklicanje državnega zbora le mogoče, če se izpolnijo gotovi predpogoji. Velik dolgi razpravi se ni doseglo soglasje, kako stališče naj zavzame nemška delavska združitev proti vladi, le taktika nemških radikalcev je bila soglasno obsojena. Končno se je stranka odločila, da stopi v zvezo z ministrskim predsednikom in da po uspehu tega razgovora določijo svoje stališče.

»Prepevane tiskovine.« »Pester Lloyd« javlja, da je ogrski trgovinski minister vzel poštno pravico sledečim tiskovinam »Jugoslavija«, »Jugoslavenski odbor v Londonu«, »Genij jugoslovenstva«. Te tri brošure so izšle leta 1915. In 1916. v Newem Jorku v tiskarni »Hrvatskoga svijeta«. Dalje je minister odvzel poštno pravico brošuram »Mi mali v velikom vremenu« od Milana Marjanovića, »Jugoslovensko pitanje« od dr. Franka Potočnjaka, »Kako sam imao postati avstrijski špijun« od Dragotina Bubljića, dalje brošuri »Jadran« od Milana Marjanovića, »Tko je izmislio Jugoslaviju« od A. Belića, tiskano v Chicagu v tiskarni »Hrvatske zastave« in brošuro »Kako je u domovini« od Milana Marjanovića.

»Nemške vojne finance.« »Norddeutsche Allg. Ztg.« zavrača s poudarkom in z vso odločnostjo trditve angleškega državnega tajnika za finance, da je Nemčija najela mnogo višjih dolgov, ki jih skriva pred javnostjo. Padanje nemških meničnih kurzov v inozemstvu je le epizoda, ki je nastala vsled tega, ker je denarni promet z inozemstvom nemogoč in ker je večji del izvoza nemških izdelkov nemogoč. Nemčija lahko na to mirno gleda, zlasti če uvažuje, kake dolgove ima vsled vojne Angleška v inozemstvu.

»Miljukov proti Stürmerju. Budimpeštanski »Magyar orszag« poroča, da je vodja ruskih naprednih strank profesor Miljukov v enem svojih zadnjih govorov v ruski dumi izrekel najtežje obtožbe proti gotovim ruskim politikom. Miljukov je obdolžil skrivnostnega popa Rasputina, kneza Andronikova in bivšega ministrskega predsednika Stürmerja, da so veleizdajali. Ko je Miljukov odpotoval v London, je padel minister zunanjih del Sazonov. V Švici je Miljukov govoril z ruskimi interniranci in begunci in je od njih dobil dokaze, da so bili vsi sklepi pariške gospodarske konference izdane Nemčiji in Avstriji. Miljukov dolži Stürmerja, da je vse to izdal in zahteva, da se začne proti njemu posebna sodna preiskava, kakršna je bila odredjena proti vojnemu ministru Suhomlinovu.

»Agitacija entente v Ameriki. Ententa razvija v Ameriki čim dalje energičnejšo agitacijo proti Nemčiji.

V to svrhu se poslužuje zlasti raznih svojih odličnih in tudi v Ameriki popularnih znanstvenikov in umetnikov. Tako se je oglašil sedaj belgijski pesnik M. Maeterlinck v »New York Tribune« s strastnim apalom na Američane. M. pravi: Človeški jezik ni zmožen dopovedati, kako nečloveško postopajo Nemci v Belgiji. Oni morijo množice in ne silijo naroda le v robstvo, temveč ga naravnost ubijajo. Ves svet obrača svoje oči v Ameriko, da vidi, je-li ohranila duha svojih očetov. Amerika se mora postaviti na čelo nevturalnih narodov, ki morajo Nemčijo prisiliti, da opusti svojo strašno politiko napram narodom. — Kakor je videti, vplivajo podobne hujskarije še vedno prav globoko na javno mnenje v Ameriki, pod katerega pritiskom je sedaj poslala ameriška vlada Nemčiji svojo »belgijsko noto«.

Peto vojno posojilo — poklonitveno posojilo.

Ginljive so besede, ki jih je poklonni cesar v svoji oporoki naslovil na avstrijske narode:

»Naj bi ohranili Meni in Moji hiši v dobrih, kakor v slabih dneh posvečeno patrijotično mišljenje tudi Mojemu nasledniku.«

To je sveta poslednja želja, ki ostane neizbrisno vklesana v srcih vseh Avstrijcev.

Vsi se zbirajo okrog prestola mladega cesarja in iz vseh pokrajin širne monarhije grmi prisega zvestobe:

»Imetje in kri za našega cesarja, imetje in kri za domovino.«

V bojnem gromu posvečujejo junaki slej kakor prej z žrtvovanjem krvi in življenja svojo še vselej dokazano vdanost in zvestobo cesarski

hili. Nihče ne omahuje, nihče ne obupava. Vse navdaja neomajna volja za zmago in sovražniki spoznavajo, da plameni duh stare Avstrije tudi pod novim voditeljem s enakim žarom kakor poprej.

Potrebno je pa tudi, da tisti, ki so ostali doma, pokažejo na enak način svoje občudovanje za vladarja in svojo požrtvovalnost. Vidi naj to ves svet, zlasti pa naši sovražniki. Doprinesti je treba dokaz, da stojimo neomajno skupaj in da je moč avstrijske državne misli nad vse zmagovita tako, da bo tudi v prihodnosti, kakor se je pokazala vse premagujočo v viharjih svetovne vojne, neločljiva vez za vse narode naše monarhije.

Prilika za tako slovesno posvečeno domovinske ljubezni in zvestobe ter udanosti vladarske hiše je peto vojno posojilo, ki se naj ovekoveči v finančni zgodovini avstrijski kot poklonstveno posojilo. Avstriji! Pripadajte kateremu koli narodu, kateremu koli stanu ali poklicu, strnite se v armado v ozadju. Hititi enih misli in enega srca na podpisna mesta in pomagajte, da bo poklonstveno posojilo pospešilo in omogočilo velikansko zmago.

Vsaka svota, podpisana v tem smislu za domovino, bo nov biser v kroni cesarja Karla.

Podpisujte poklonstveno vojno posojilo.

Vesti iz primorskih dežel.

Padel je na romunskem bojišču rezervni četovodja ... gosp. Adalbert Ivančič, doma iz Deskel na Goriškem, iz znane narodne in spoštovane družine. Bil je zadet v pljuča. Pokojnik je bil mladega, blagega značaja in zvest pristaja napredne stranke. Lahka mu tuja zemljica.

Slavoj Škerlj f. V tržaški mestni bolnici je umrl gosp. Slavoj Škerlj, znan vrh delavec organizacije narodnega delavstva v Trstu in Ljubljani. Trudil se je in boril in deloval, kjer je mogel in kolikor je mogel, živel v načrtih in ves gorel za blagor slovenskega delavca. Segal je tudi na polja, na katerih mu je manjkalo predpogojev za delovanje, na zadnje pa se je povrnil k svojem krojaškemu poslu. Po kratki bolezni se je rešil življenja, ki mu je le malokedaj kazalo prijazno lice. Naj počiva v miru!

V ruskem vjetništvu se nahajajo po poizvedbah, došlih informacijskemu uradu v begunskem taborišču v Wagni: Andrej Silič iz Sempetra, 24 let star, v Čemburju, gubernija Pensa; Fran Škarabot iz Šempasa, 23 let, v Harkovu; Fran Škarabot iz Šempasa, 24 let, v Petropavlovsku; Andrej Ražem iz Ocizle-Klanec, 32 let, v Harkovu.

Smrt med begunci. V begunskem taboru v Wagni pri Lipnici na Štajerskem je umrl gospod Ivan Kanceler, posestnik in trgovec iz Solkana pri Gorici.

Za slovenske begunske otroke v taborišču Wagna pri Lipnici sprejme ondotna uprava izprašano vrtnarico. Hrana in stanovanje v taborišču; mesečna plača 75 K. Prošnje za to mesto, katerim je priložiti pričevala, je vposlati na baročno upravo.

Svojemtu možju je bila poslala neka Dalmatinka raznih reči, za katere je prosil. Dobra žena je menila, da je mož gotovo dobil poslane reči, ali čez dolgo časa je prišla pošiljatev nazaj z opazko, da je mož odpotoval dalje. Žena je žalostna odprla ovoji in v njeno veliko presenečenje sta skočili iz skoro praznega ovoja dve veliki podgani.

Zanimiva razsodba c. kr. drž. sodišča.

Dunaj, 12. decembra.

S svojim sklepom z dne 30. novembra 1914 sklenil je kranjski deželni odbor, da prejemajo stalni, v določene plačilne razrede uvrščeni deželni uslužbenci, ki so v vojaški službi g a z i s t i, za čas svojega vojaškega službovanja, če so s a m c i, le eno tretjino prejemkov, ki so v številni v pokojnino in event. kvoto razlike med temi prejemki in vojaško plačo, če so pa o ž e n i ali v d o v e z i z o t r o c i a) tretjino plače, + b) polno aktivitetno doklado, + c) kvoto, ki odgovarja razliki med svoto 2400 K in vojaško plačo, odnosno če v pokojnino vštevti prejemki presegajo vsoto 2400 K, razliko med temi prejemki in vojaško plačo.

Izrecno je nadalje deželni odbor s svojim omenjenim sklepom določil, da se mora od kvote pod c) in eventuelno od tretjine plače pod a) toliko odtegniti, kolikor ima družina vpoklicanega sprejeti od države na stanovanjskem prispevku.

Skupna vsota od dežele priznanih prejemkov ter državnih prispevkov ne bi smela torej presegati vsote polnih aktivitetnih prejemkov (plača in aktivitetna doklada), ki bi jih prejemal uslužbenec, ako bi ne bil vpoklican.

Sklicuje se na sklep deželne odbora z dne 14. oktobra 1878, glasom katerega se morajo analogno uveljavljati napram vpoklicanim deželnim uradnikom določila zakona z dne 22. junija 1878 drž. zak. št. 59, prosil je deželni tajnik g. dr. R., ki je bil mobiliziran kot črnovojniški častnik, deželni odbor, da naj svoj zgoraj omenjeni sklep spremeni in da se mu naj odtegljaji od plače izplačajo.

Ker deželni odbor tej prošnji ni hotel ugoditi, tožil je dr. R., zastopnik po odvetniku dr. Franu Zupanu v Ljubljani, deželo kranjsko pri državnem sodišču na izplačilo vseh odtegljajev pro praeterito, od dneva mobilizacije do konca leta 1916, in pro futuro na neskrčeno izplačilo plače.

Pri ustni razpravi pred državnim sodiščem z dne 9. t. m. izvajal je zastopnikov namestnik dv. in sodni odvetnik dr. Friderik Babnik, da je sklep deželne odbora z dne 30. novembra 1914 neveljaven, ker je deželni odbor s svojim sklepom prekoračil svoj delokrog.

Iz določila § 80. službene pragmatike za uradnike dežele kranjske (sklep deželne odbora z dne 11. oktobra 1909) izhaja namreč, da se zamorejo določila službene pragmatike dopolniti ali predrugačiti edino le s sklepi deželnega zbora, da pa deželni odbor kot tak nikakor ni upravičen samolastno je kolikaj spreminjati na pravicah, ki so deželnim uradnikom v službeni pragmatiki zajamčene.

Tožnikov zastopnik skliceval se je nadalje na § 2. statuta o preskrbnih deželnih uradnikih, glasom katerega je pri rešitvi vprašanj glede preskrbnih deželnih uradnikov postopati po določilih, veljavnih za državne uslužbence, če niso za deželne uslužbence po deželnem zboru ustanovljena posebna določila.

Glede neveljavnosti omenjenega sklepa deželne odbora poudarjal je tožnikov zastopnik še posebno, da se kršijo z omenjenim sklepom določila državnih zakonov in ministrskih naredb, v zmislu katerih se naj vpoklicanim javnim uradnikom — črnovojnikom izplača poleg vojaške ga že tudi civilna plača, kakor se to pri državnih uradnikih tudi faktično zgodi.

Ako je torej izplačilo dvojne plače vpoklicanim uradnikom-črnovojnikom po določilih državnih zakonov in centralnih oblastnih pravičilo, tedaj gotovo deželni odbor kranjski ni poklican, da bi s prekoračenjem svojega delokroga in proti določilom službene pragmatike samolastno sklepal o boljši in pravičnejši rešitvi tega vprašanja.

Zahtevek na izplačilo odtegljajev opriral pa je tožnikov zastopnik ne samo na že zgoraj omenjeni sklep deželne zbora z dne 14. oktobra 1878, ampak zlasti tudi na določilo § 46. službene pragmatike, glasom katerega imajo deželni uslužbenci pravico do plače, katere so sistemoma združene z njihovo službo, dokler službo opravljajo, katere pravice jim deželni odbor samolastno ne more kratiti.

Zastopnik deželne odbora, deželni svetnik dr. Dermastija, je v bistvu edinole poudarjal, da si deželni uslužbenec na podlagi sklepa deželne zbora z dne 22. junija 1878, ki je hotel edinole razmere za časa okupacije Bosne urediti, ne more pridobiti subjektivnih pravic.

Temu nasproti pa je tožnikov zastopnik v svoji repliki poudarjal, da je tudi službena pragmatika je navaden sklep deželne zbora in da nima teorija o subjektivnih pravicah napram deželnim uradnikom mesta, ker postanejo isti s svojim vstopom v deželno službo deželni vseh pravic, ki jih vsebuje kakoršnekoli veljavno določilo o službenem razmerju, ravno tako kakor so tudi s svojim vstopom v deželno službo podvrženi vsem veljavnim jim zaukazanim dolžnostim.

S svojo dne 12. decembra 1916 proglašeno razsodbo je c. kr. državno sodišče tožbi g. dr. R. v popolnem obsegu ugodilo in deželo kranjsko obsodilo v izplačilo vseh odtegljajev pro praeterito v znesku 4553 K 23 v, v neskrčeno izplačilo službenih prejemkov pro futuro in v povrnitev pravičnih stroškov.

Svoje razloge optra c. kr. državno sodišče v prvi vrsti na že zgoraj omenjeno določilo § 46. službene pragmatike, glasom katere je deželnemu uradniku, dokler svojo službo opravlja, zajamčena pravica do sistemovane plače, katere pravica se zamore edinole potom zakona ali sklepa deželne zbora spreminjati.

Dnevne vesti.

— Cesar o vojnem posojilu. Poštnohраниlišni urad razglasa; Cesar, ki se živahno zanima za napredok pri podpisovanju vojnega posojila, je izrazil pričakovanje, da se združijo veliki in mali, mestjani in kmetje za podpisovanje vojnega posojila v času, ki je za to še določen in da bo uspeh podpisovanja primeren naši sili in našemu zaupanju.

— Žalni znaki. Povodom smrti cesarja Franca Jožefa je vojni pomožni urad c. kr. ministrstva notranjih del izdalo žalne znake. Deželno mesto za Kranjsko c. kr. avstrijskega vojaškega in vdovskega zaklada (oddelek za zavarovanje) je prevzel prodajo teh znakov za Kranjsko. V Ljubljani se prodajajo ti znaki v trgovinah A. Krisper, Persche in J. Ranth; na deželi pa okrajna mesta zavarovalnega oddelka na sedežu politične okrajne oblasti. Dobiček je namenjen za dobrodelnost, zlasti za podporo vdov in sirot v vojni padlih vojakov.

— Odlikovanje. Najvišje pohvalno priznanje je prejel c. in kr. nadporočnik - avditor pri sodišču 5. armade gospod Viljem Laurenčak.

— Po smrti odlikovan Ljubljčan. Anton Volkar, desentnik pri 17. pešpolku in imejitelj bronaste in srebrne hrabrostne svetinje II. reda, kateri je padel, dne 2. junija t. l. pri Monte Dodiči zadet od italijanske granate, je bil sedaj odlikovan za njegovo neustrašeno hrabrost s srebrno hrabrostno svetinjo I. reda. Ta svetinja je bila sedaj izročena po mestnem magistratu njegovim starišem na Poljanski cesti št. 9.

— Odlikovanje. Poročnik v rezervi c. in kr. pešpolka Drago Česnik je bil odlikovan s signum laudis za hrabrost pred sovražnikom. Nahaja se na jugozapadnem bojišču od začetka vojne z Italijo in je bil že poprej odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

— V avstrijsko vojno posojilo. Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu so med drugimi podpisali V. vojno posojilo do incl. 13. t. m. sledeči subskribenti: Hranilnica in posojilnica v Železnikih 6000 K; Posojilnica v Cerknici 10.000 K; g. Anton Hafner, Železniki 1000 K; g. Franc Turek, Gornje Mokropolje p. St. Jernej 1000 kron; Mestna hranilnica v Kamniku nadaljnih 51.200 K; Posojilnica v Slovenski Bistrici 30.000 K; g. Ivan Poljšak, Planina 2000 K; g. Alojzij Gorenc, posestnik, Ardu 1000 K; Hranilnica in posojilnica, St. Jernej, nadaljnih 21.200 K; g. J. J. Naglas, Ljubljana 5000 K; g. Fran Jurca, Postojna 10.000 K; g. Ludvik Pollak, Tržič 10.000 K; g. Hanuš Krofta, podravnatelj Ljubljanske kreditne banke 1000 K; g. Ivan Bohinc, Medvode 1000 K; g. J. Samec, veletržec, Ljubljana 10.000 K; g. Ivan Wakkonigg, veleposestnik, Smartno pri Litiji 3000 K; g. dr. Ivan Tavčar, župan stolnega mesta Ljubljane 5000 kron; g. dr. Karel Triller, podžupan, deželni odbornik, Ljubljana 5000 K; pri Podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celovcu: Družba sv. Mohorja, Celovec 22.000 K; Hranilno in posojilno društvo, Celovec 30.000 K; pri Podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju: g. Franc Kocijan, Stara cesta pri Ljutomeru 100 K; g. Viktor Nasko, Celje 1000 K; Posojilnica v Konjicah 52.000 K; g. Anton Kolenc, Celje 9000 K; g. Mihael Randl, c. in kr. podpolkovnik v Celju 2000 kron; (s prejšnjimi vojnimi posojili skupaj 12.500 K). Do incl. 13. t. m. je pri Ljubljanski kreditni banki subskribiralo 162 strank 6.842.100 K V. avstrijskega vojnega posojila. — Ker konča subskripcijski rok za V. vojno posojilo po dosedanjih dispozicijah 16. t. m., se p. t. gg. subskribenti ponovno opozarjajo, da svoje prijavljene takoj odpošljejo Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ali njenim podružnicam v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici t. č. v Ljubljani in Celju, kjer so na željo vse potrebne tiskovine na razpolago.

— V vojno posojilo. Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcijskem mestu in članu konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij je do 11. t. m. podpisalo 121 strank skupaj 4.578.000 kron V. vojnega posojila in sicer 2.570.000 K državnozakladnih listov in 2.008.800 K amortizacijskega državnega posojila. Med drugimi so subskribirali: Kranjski deželni odbor 1.000.000 K; dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof ljubljanski, 302.000 K; c. kr. kmetijska družba Kranjska 25.400 K; neimenovani župni urad na Kranjskem 300.000 K; neimenovan duhovnik 2000 K; občine: D. M. v Polju 4000 K, Brezovica

10.000 K, Slavina 2000 K, Dovje 3000 K, Radovljica 50.000 K, Kotredraž 1000 K, Ježica 2000 K, Planina 10.000 kron, Trobnje 9000 K, St. Jurij pri Grosupljem 1000 K, Predalof 1000 K, Zagorje 1000 K, Mengeš 5000 K, Litija 10.000 K, Dole 3000 K, Domžale 10.000 K, Cerklje 5000 K, Ivan Janc 18.200 K, Jožefa Škvarč 1000 K, občina Rateče 200 K, Janez Kavalar 1200 K, Jože Mertelj 1000 K, Jakob Erlih 1000 K, Marija Bizjak 4000 K, Jože Zupančič 2000 K, Anton Zupančič 5000 K, Janez Vičmar 2000 K, Jožefa Trošt 1000 K, 9 občanov iz Horjula po g. J. Pristovu 12.100 K, Jožef Ahlin 1000 K, Franc in Marijana Babnik 5000 K, občina Senčur 1000 K, Ivan Okorn 1000 K, Hranilnica in posojilnica v Kamniku 5000 K, Franc Zima 2000 K, Frančiška Dimnik 2000 K, Franc Novak 1000 K, Anton Mikuž 1000 K, Marija Boh 1000 kron, Jože Perne 1000 K, Alojzij Lauch 1000 K, Ivan Ožbalt 1000 K, občina Breznica 1000 K, Franc Jenko 1200 K, Karol Karpe 500 K, Matija Čeven 200 K, Marija Premerl 300 K, Jernej Habjančič 500 K, Jakob Aljaž 100 K, Cerkev sv. Justa na Ustju 1000 K, občina Depaljavas 1000 K. — Subskripcijski rok se zaključuje z dnem 16. t. m. Dotlej sprejema nadaljne prijave Kranjska deželna banka v Ljubljani, deželni dvorec.

— Pri C. kr. priv. splošni prometni banki, podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer so na V. vojno posojilo med drugimi podpisali: Henrik Lebinger, trgovec, Litija 4000 K; Matija Supan, zasebnik, Ljubljana 4200 kron; Karel Šavnik, lekarnar, Kranj 4000 K; Friderika Kienbauer, c. kr. stotnika soproga, Ljubljana 10.000 kron; dr. Alfred Valenta pl. Marchturn, c. kr. profesor in primarij, Ljubljana 5000 K; Adolf grof Auersperg, c. kr. ritmajster, vojni vjetnik v Rusiji 5000 K, Johan Jax & sin, Ljubljana 10.000 K, Mestna hranilnica, Idrija 10.000 K; Pavel Geduldiger, Ljubljana 1000 K; Jožef Presker, trgovec, Ljubljana 10.000 K; nadporočnik Raimund Andretto, tovarnar, Vič 20.000 K; tovarna za stroje G. Tönnies, Ljubljana 20.000 K; g. Franz, dr. Ottokar in Guido pl. Kočevar, Ljubljana 6600 K, in na prejšnja posojila 24.000 K, skupno 30.600 kron; Miha Koželj, župnik, Kamnik 1000 K; Franc Lukič, Ljubljana 1000 kron.

— Podpisovanje vojnega posojila na fronti. Z bojišča nam pišejo 7. decembra: Tudi na bojišču je v podpisovanju petega vojnega posojila prav živahna udeležba. Posamezne stotnije naravnost tekmujejo med sabo, katera da bo imela več udeležnikov, odnosno dosegla večjo svoto. Kratko, v srednjih jarkih se v zadnjih dneh govori največ o vojnem posojilu. Z vsjo smelostjo pa že lahko danes javimo, da bo na bojiščih uspeh petega vojnega posojila prav sijajen. Če pa je mož prostak v prvem strelskem jarku pripravljen z ozirom na svoje tako skromne prislužke tudi v finančni smeri pomagati očetinjav, je to pač najlepši dokaz, kdo vse in s kakim zneskom da se ima v zaledju udeležiti petega vojnega posojila. — Fr. Urlep, računski podčastnik.

— Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila opozarja vse svoje poverjenike, nadalje prečistite župne urade, slavna občinska predstojništva in šolska vodstva, da potече rok za subskripcijo V. vojnega posojila že v soboto, dne 16. decembra 1916. Četudi je verjetno, da bo ta rok za nekaj dni podaljšan, vendar to danes še ni gotovo, vsled česar je vsekakor potrebno, da se do 16. t. m. upošljejo društvu prijavljene pristopilnih članov, da se zanje lahko pravočasno subskribira V. vojno posojilo. Sprejemanje novih članov v društvo traja le dotlej kot podpisovanje vojnega posojila. Če se še niso osnovali v posameznih občinah lokalni odseki, sestojeci iz naprošenih poverjenikov, naj se to nemudoma stori, da se vsaj v zadnjem trenutku potom osebnih agitacije doseže patriotičen namen društva. Zajedno s subskripcijo deleža mora biti uplačan tudi prvi obrok. Če bo vsak poverjenik storil svojo dolžnost, potem je lep uspeh zagotovljen. — Odbor.

— Slovenski mornarji z Nj. V. ladje »St. Georg« pošiljajo vsem znancem in znankam srčne pozdrave ter želijo vsem vse najboljše za božič in novo leto.

— Deželno mesto za krmila. Stranke se opozarjajo na to, da nastanejo v pošiljanju krmil lahko največje nepravilnosti, ako se vreče točno ne vračajo, kajti tudi pri vračeh je nastalo danes veliko pomanjkanje. Dolžnost vsake stranke je, da izposojene vreče kakor možoče hitro vrne. Najboljše je, da se vreče takoj izpraznejo in nazaj pošljejo in če to ni možoče, da se pošljejo saj v najkrajšem času, kajti sicer bi se mogla

z vsakim zavlačevanjem in pridrževanjem vreč višja obrabljena računati. Pomisliti je, da zastajajo vreče že v mlinu, ako nakasane blaga takoj ne vzamemo, potem pa na poti in doma, če se promet zapira in če jih doma takoj ne izpraznimo. Če se vreče točno ne vračajo, se tudi blaga ne bo moglo točno in pravočasno dobavljati. Z vrečami je tudi špago vračati.

— Promet s kostmi in s kostno moko. V zadnjem času se pogosto opaža, da vladajo med občinstvom glede prometa s kostmi in s kostno moko, povsem nejasni pojmi in da se tozadevne naredbe ne izpolnjujejo docela zmiselno in smoterno. Kdor ima nad 100 kg kosti, je dolžan to svojo zalogo prijaviti. Od te dolžnosti tudi niso izvzeti tisti, ki kosti za lastno obrtovanje rabijo. Zaloge je naznaniti in jih v nakup ponuditi centrali za kosti. Prodaja kakor tudi nakupovanje kosti drugače kakor potom centrale za kosti je sploh prepovedano. Tudi pridobljeno kostno maščobo je naznaniti centrali za kosti ter ji ponuditi v nakup; prosta prodaja take maščobe oziroma nje poraba v lastnem obratovališču je nedopustna. Za kostno moko je določena maksimalna cena, ki se ravna po množini fosforove kisline in dušika, ki je v taki. V dvomljivih slučajih se je obračati za pojasnila na centralo za kosti, na obrtno nadzorništvo ali pa na c. kr. poljedelsko ministrstvo.

— Ljudskošolske vesti. Zofija Miklavčič je nameščena za suplentinjo v Svetem Križu pri Kostanjevici in Josipina Černe v Šturjah.

— Za provizoričnega glavnega učitelja na učiteljsku v Ljubljani je imenovan suplent Ivan Vesenjak.

— Umrl je uradnik tvrde Pollak gospod Ivan Gestrin. Pogreb je jutri ob 2. uri iz deželne bolnice.

— Simon Gregorčičeva javna knjižnica. Radi inventure in preureditve Simon Gregorčičeve knjižnice se opozarjajo vsi oni, ki imajo še izposojene knjige, da jih vrnejo tekom osmih dni, ker bi se jih moralo drugače na domu izterjati.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 3. do 9. t. m. se je rodilo v Ljubljani 17 otrok, mrtvorojen je bil eden, umrl je 29 oseb, med njimi 14 domačinov. Umrlji so za vratice en tujec, za jetiko 2 oseb. Razen teh sta še umrla en vojak za legarjem in en vojak za grizo. Oboleli so za infekcijskimi boleznimi: 28 vojakov za tifuzom, 89 vojakov za grizo in 1 domačin in 1 tujec za vratice.

— V Mostah so obhajali god neke krčmarice. Tam sta bila tudi dva mlada železniška uslužbenca, ki sta krčmarici ponovno čestitala potem pa odšla. Ponoči pa je jednega teh dveh gratulantov prijel policijski stražnik, ker je nesel steklenico s 25 litri vina. Stražniku je ponudil bankovec za 20 K, naj ga pusti v miru. Policija je dognala, da je bilo vino ukradeno godovnjakinji in da je iz njene shrambe izginilo tudi 29 kranjskih klobas. Sedaj sta oba prijatelja v sodni preiskavi.

Zaboj s 30 kranjskimi klobasami je odnesla neka 13letna deklica iz Podgorce s poštnege voza v St. Vidu. Prinesla jih je domov in tam so bili že pojedli 23 klobas, predno je policija zasačila mlado tatico.

Marija Orska, znamenita filmska igralka, nastopi danes v drugem filmu Marija Orska - serije: »Priznanje zelene maske«, misteriozna družabna drama v 4 delih. Marija Orska, katere odlično igro poznamo že iz filma »Močvirje« pokaže v vlogi pevke Marije drugo plat odličnih svojih zmožnosti. Vreden partner v tej, na lepih prizorih in sijajni opremi bogati drami je Alfred Abel, spretnost režiserja Maksa Macka nam pa je že zadostno znana »Snubitev pisemskim potom«, ameriška veseloligra in Sascha Mestrov tečen 108 h izpopolnjeta spored, ki se predvaja samo danes in jutri v petek, 15. t. m. v Ideal - Kino. V soboto senzačni detektivski roman »Diamant« z znamenitim Alwin Neussom v glavni vlogi.

Za Božič in Novo leto. Vojaške narodne pesmi za štiri glasove. vezano, 1 K 50 v, v platno 1 K 80 v, po pošti 20 v več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fran Marolt, Ljubljana. Izgubila je danes zjutraj neka ženska denarnico s 16 kronami od Sv. Petra nasipa št. 25, do Sv. Petra ceste. Pošteni najditelj naj odda v upravištvo »Slov. Narod«.

Podpisujte V. vojno posojilo.

Aprovizacija.

iz osto mestne Preskrbovalnice za mleko v Ljubljani.

Včeraj 13. decembra se je vršila pod predsedstvom mestnega župana dr. Ivana Tavčarja seja Preskrbovalnice za mleko. Uvodoma je bilo podano naslednje poročilo:

Takoj po ustanovitvi je bila Preskrbovalnica za mleko na delo, hoteč vsaj nekoliko vzravnati oddajo mleka po posameznih ljubljanskih okrajih in pri posameznih rodbinah. Ze v naprej se je pri tej akciji izključilo mlekarice iz ljubljanske okolice, ker bi se sicer lahko dosegel le tak efekt, da bi se te prenehale dovažati mleko v mesto. Mestna preskrbovalnica za mleko je vsled tega obrnila pozornost glede razdeljevanja mleka edino na mlekarne v Ljubljani, zlasti na Mlekarsko zvezo. Vse mleko, ki ga je imela Mlekarska zveza na razpolago za civilno prebivalstvo, je Preskrbovalnica razdelila na vse ljubljanske okraje ter izdala za to mleko konsumentom posebne nakaznice, ravnajoče se po vrstni, da naj dobe to mleko v prvi vrsti stari odjemalci mleka pri Mlekarski zvezi in sicer le tisti, katerih rodbine štejejo več otrok, dočim se je ustavila oddaja mleka onim strankam, ki nimajo otrok. Na ta način se je pridobilo vsaj nekaj mlaka za dojenčke in težko bolne. Mestna preskrbovalnica za mleko je od 1. do 13. decembra oddala 378 nakaznic za 376 1/2 litrov mleka. Od tega je dobilo mleko 196 naročnikov (starih pri Mlekarski zvezi) 1 liter za rodbino), 160 litrov mleka se je nakazalo za dojenčke, doječe matere in težko bolne.

Iz raznih vzrokov je začel dovoz mleka po Mlekarski zvezi zadnje tedne neznansko padati. Dočim je Mlekarska zveza ob ustanovitvi Preskrbovalnice zagotavljala, da oddaja v Ljubljani za civilni konsum dnevno nad 1000 litrov mleka, ga je začetkom tega meseca mestna aprovizacija dobila od nje — za kritje celine potrebščine civilnega prebivalstva — le še nekaj nad 500 litrov. Zanj teden je dovoz padel celo na 250 do 280 litrov na dan, tako, da s tem mlekom niso krite niti že izdane nakaznice za mleko. Vsled vedno manjšega dovoza mleka je bila Preskrbovalnica primorana postopati pri izdajanju nakaznic z vsjo strogostjo. Ze 3. decembra se je postavila na stališče, da dobe nakaznice samo osebe, katerih izključna ali vsaj poglavitna hrana je mleko, brez katerega jim ni mogoče živeti. Včeraj pa je bila primorana Preskrbovalnica ustaviti sploh vsako nadaljno sprejemanje prijavov za mlečna nakazila in sistirati nadaljne izdajanje nakaznic. Vsled tega je ostalo Preskrbovalnicinerešenih prošenj za mlečna nakazila najmanj za 565 oseb, katerih najnujnejša dnevna potrebščina za mleko bi znašala vsaj 565 litrov mleka. Brez rešitve je ostalo prošelj za:

dojenčke pod 1 letom	40
otroke od 1—4 leta	162
bolnike	116
stare ljudi nad 70 let	73

Pripominja se, da so prošnje za bolnike opremljene vse z zdravniškimi spričevali. Oziraje se na te prošnje lahko trdimo, da je danes v Ljubljani brez kapljice mleka

dojenčkov	40
otrok od 1—4 leta	330
bolnikov	116
starih nad 7 let	79
oseb skupaj	565

To število še ne odgovarja popolnoma dejanskim potrebam, kajti nešteto ljudi se je v Preskrbovalnici odpravilo z lepa in s tolažbo, da naj pridejo šele čez nekaj tednov po nakaznice. Razven tega se priglasov za ljudi drugih kategorij, kakor gori omenjenih od 3. decembra naprej sploh ni več sprejemalo. Od 1.—3. decembra priglasilo se je na primer za otroke od 4—14 leta 55 prošnikov. Tudi se ne sme prezreti dejstva, da mlekarice iz ljubljanske okolice še kar naprej in pa v velikem številu odpovedujejo strankam mleko, tako da pomanjkanje raste vsak dan v geometrični progresiji. Danes potrebuje Ljubljana za najnujnejše potrebe, to je samo za tiste ljudi, ki brez mleka sploh živeti ne morejo (dojenčki in težko bolni) vsaj 1000 litrov mleka na dan.

Obupno je duševno razpoložene, v katerem se nahajajo zlasti doječe matere in bolniki. Jok in stok odmeva na dan po ušesih uslužbencev Preskrbovalnice za mleko. Razkačeno in divje kriče matere: »pod vlak jih bom pometala, revčke male, če se jih ne usmilite, jaz jih ne morem več gledati, ko me prosijo, da bi jim dala jesti, pa jim nimam kaj dati, ko še kaplje mleka nimam 3 tedne; ali pa: »skozi okno jih bom pometala«. . . . »kar zaklala jim bom, ampak odgovarjali boste vi zanj«. . . . »kar

v Ljubljano jih bom pometala. . . . »kar sem vam jih bodem privlekla, pa jih vi redite, če mi ne daste mleka, jaz jih ne morem več gledati, ko so od dne do dne slabješi. . . . itd. To kar se odigrava radi pomanjkanja mleka po ljubljanskih rodbinah, se opravično lahko kvalificira s tragedijo. — Z ozirom na to poročilo se soglasno sklene naprositi c. kr. deželno vlado, da odredi nemudoma rekvizicijo mleka v mlekarnah Škofja Loka, Škaručna, Senčur pri Kranju, Brezovica, Dobrova, Grosuplje, Vodice, Dolsko, Radomlje in Rove. Pomoč in intervencija je nad vse nujna. Treba je v par dneh zvišati dovoz mleka v ljubljansko mesto vsaj za 1000 litrov, ako se hoče zadostiti najnujnejši potrebi. Če vlada ne bo pomagala je najboljše, da se zapre Posredovalnica za mleko. — Po ljubljanskih mlekarnah preostalo mleko — vsled prepovedi oddaje mlečnih pijač — se rekvirira za Mestno preskrbovalnico. — Opozarja se, da bi se dalo dobiti nekaj mleka pri vojaških transportih krav. — Deželni odbor se naproša, da dobavlja iz prista-ve v Medvodah mleko za ljubljansko mesto.

— Oddaja krompirja na drobno. Prihodnja dva dneva petek in soboto bo mestna aprovizacija oddajala krompir iz skladišča pri Mühleinsu samo na drobno in to vsak dan od 8. do 11. ure ter od 2. do 5. popoldne. Krompir se oddaja le na nakaznice. Več kot 10 kg na eno rodbino se nikakor in nikomur ne bo dalo. Na drobna prodaja ima namen kriti najnujnejšo potrebo po krompirju. Poselne razvrstitev ni nobene.

— Centrala za petroleje. Izšla je ministrska naredba, ki ukazuje ustanovitve posebne centrale za petroleje. Ta centrala, ki bo pod državnim nadzorstvom, bo imela v rokah vso razdelitev petroleja. Prevzela ga bo od rafinerij in uredila tudi vso detajlno razprodajo. Spričo velikih težav s petrolejem je nujno želeli, da začne ta nova centrala čim hitreje delovati.

— Najvišje cene za kmetijsko pridelke na Ogrskem so jako visoke in čisto gotovo previsoke, saj se je pri njih določiti posebno vpoštevajo, da gre mnogo teh pridelkov v Avstrijo in za to velja v Pešti načelno: naj le plača! Toda ogrski agrarci še niso zadovoljni. Ogrsko gospodarsko društvo — osrednja organizacija za celo Ogrsko — je imelo ob udeležbi poljedelskega ministra Ghillanija zborovanje, na katerem je s posebno resolucijo izreklo zahtevanje, da mora vlada najvišje cene še povišati.

— Krompir na Nemškem. Nemški listi poročajo: Letos se je pridelalo na Nemškem za več kot polovico krompirja manj kakor lani. Leta 1915. ga je bilo 50 milijonov ton, letos pa le 21 milijonov ton. Vsled tega je bilo treba znižati dnevno množino krompirja na maksimalno 3/4 funta (375 g) za osebo. S 1. januarjem se krompir tudi ne bo več primeševal kruhu, nadomestili ga bodo z ječmenom ter vsled tega še bolj reducirali produkcijo piva. Vojaški krogi se resno bavijo z načrtom vpeljati na vsem Nemškem prisilno in enotno in skupno prehrano prebivalstva.

Razne stvari.

— Umrla je v Zagrebu gospa Marta pl. Treščec, soproga velikega župana in intendanta zagrebškega gledališča Vlad. pl. Treščeca.

— Umrl je v Sarajevu na legarju tajnik b.-h. vlade Aleksander baron Rajačić, brat odličnega člana hrvatsko - srbske koalicije barona Josipa Rajačića.

— Rockefeller — umrl? Glasom listov, javlja londonska »Times«, da je umrl poznani milijardar John Rockefeller, predsednik Standard Oil Company, ki je obče veljal za najbogatejšega človeka na svetu.

— Pol milijona kron je zakvartal. Okrajno sodišče za Jožefov okraj na Dunaju je te dni doživelo redko obravnavo. Toženi so bili zaradi hazaradne igre Ladislav pl. Ronay, Rudolf Herzfelder in Jurij pl. Berszewicz. Četrtri obtoženec zaradi bolezni ni prišel na obravnavo. Policijska preiskava je dognala, da je Herzfelder v času, ko niti polnoleten ni bil, v Karlovih varih zaigral skoro pol milijona kron. Soigralci so mu prstovojno vrnili 200.000 K, tako da je imel čiste izgube nekaj nad 280.000 kron. En sam večer je zaigral 5000 kron. Ronay je bil obsojen na 10 dni zapor in na izgnanstvo, ker je ogrski državljani; postopanje proti Berszewiczu pa se bo nadaljevalo pri okrajnem sodišču v Karlovih varih.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Brez posebnega obvestila.

Božena Fran Ambrožičeva naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je njihov iskrenoljubljeni brat, oziroma svak in stric, gospod

IVAN GESTRIN

uradnik tvrdke Pollak

danes dne 13. t. m. ob polu 8. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 15. t. m. ob 2. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi dragega rajnika k večnemu počitku. Priporočamo ga v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 13. decembra 1916.

Mošni pogrebni zavod v Ljubljani.

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Ivan Gestrin

uradnik veletvrdke Karl Pollak

danes zjutraj mirno v Gospodu zaspal. 4119

Pogreb boče v petek 15. decembra 1916 ob 2. uri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin!

LJUBLJANA, dne 13. decembra 1916

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš preljubi oče, gospod

IVAN KANCLER

posestnik in trgevec v Solkanu

po kratki in mučni bolezni v 58 letu svoje starosti dne 10. decembra ob 10. uri dop. preminul v taboru Vagna ob Lipnici.

VAGNA-LJUBLJANA, 14. decembra 1916.

Jožeta Kancler roj. Gemišček, soproga Anton, Julij, Alojzij, sinovi. Antonija, učiteljica, hči. 4125

Jutri v petek. 15. decembra v „Kino Central“ v deželnem gledališču.

Gostovanje pravilčnoleppe ameriške filmske prvakinje Kattlyn Williams v sijajnem in neprekosljivo lepem filmu

„JENNIE“

Pet dejanj. — 1600 metrov dolgi film.

Pozor: V Ljubljani samo štiri predstave ob 4., pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer.

Ni za mladino.

Ni za mladice.

== Najnovejša izbira ==

== umetniških in drugih ==

razglednic

pismenega papirja in vseh pisarniških in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica številka 7.

Čada se zdravega fantiča

v starosti 4 mesecev v popolno zdravo. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Sprojmo se trgovsko pomočnico

z vso trgovsko izobrazbo. Vstop takoj. Plačilo po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Božiček, trgovina z mešarim blagom, Spodnja Idrija, Notranjske.

Prodajam večjo množino piškotov

samo en gros po zmerani ceni. Ljubljana, Sedna ulica 1, prtlj.

Sprojmo se takoj zanesljiva PRODAJALKA

ozir. začetnica s primerno šolsko izobrazbo ali morebiti tu ti begunka, ki ima veselje do trgovine in trafike. — Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod »trafikantinja 4094«.

Išče se lep, modern lokal

na prometnem prostoru, ki meri najmanj 6 m v kvadratu eventualno prtično stanovanje. — Ponudbe pod »Novo podjetje/3840« na upravništvo »Slov. Naroda«. 3840

+ Karel Zichy +

na medicinskih in ortopedičnih klinikah tu in inozemstva tehnično in anatom. izprašan ter diplomiran maser in operator kurjih oči z 26 letno prakso v sanatorijih, civilnih in vojaških zdraviliščih itd. se priporoča gg. častnikom in c. občinstvu. Kopalnišče hotel »pri Slonu«. 4098

Zamaške

nove in stare, kupi vsake množine tvrdka »Ljubljanska industrija probkovih zamaškov JELAČIN & Ko Ljubljana«. 2925

Kupim več vagonov kostanjevega in hrastovega lesa

prodajam dve dobre stiskalnice za sone znamke »Majnath« v dobrem stanju. Ponudbe na Jos Goslin, Laški trg, Štajersko. 4107

Na prodaj je v Spod. Lokah občina Krašnja,

hiša

oestojča iz stanice. čumnote in postranske sobe, kuhinje ter obokane kleti; zraven hiše stoji tudi hlev s prostorom za 2 živinčeti in pod. Stavba je v dobrem stanju. Hiša stoji ob državni cesti. Cena, ki je zmerana in drugi dogodi se izvejo pri prodajalki Ceciliji Štrkelj iz Spod. Lok št. 21.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Bja balzam ne odoravi v 3 dneh brez bolečin vaših kurjih oči, brašavc, obličancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny. — Košice (Kassa) I Postfach 12 24, Ogrsko. 3663

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Važno za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče stopiti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičoč se samo rodinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuverto, v drugo kuverto naj vtakne svoje pismo in naujo napiše natančen naslov in ime odpošiljatelja ter vse kuo odpošlje na sledečo addresso: Henry C. Zaro, bankir per Adresse Dresden Bank, Berlin, W. GG. 3381

Orehov les : kostanjev les

v deblih in polenih in deblih kupim vsake vagonsko množino po najvišji dnevni ceni J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Pianine, glasovirje, Orchestrone, električne glasovirje.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

!Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kaysar“ s podolgastim, okroglim čolnikom, Central-Bobbin za čom in rokodeljstvo se kupijo najbolje in najceneje pri firmi

A. WEISSBERG, tvorniška zaloga Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.

Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2886

Delavci, betonirarji, zidarji in tesarji

se sprejmejo na stavbišču v Maria Rast pri Mariboru. Dobro plačilo Za stanovanje in hrano je preskrbljeno.

Baterije -- svetiljke!

Trgovce na deželi in v mestu opozarjam, da imam vedno v zalogi sveže baterije kakor tudi vse vrste svetilk in žarnic.

Točna postrežba, solidno blago in en gros cen.

Vido Bratovž Ljubljana, Stari trg št. 4.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

1874 parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpologo. Ceniki na razpologo.

2 litra namiznega olja za K 2'40

si na najpreprostejši način brez nadaljnjih stroškov pripraviš, če kupiš zavitek izbranega prvovrstnega

islandskega mahu za K 2'40.

Za različne solate (zeljate, krompirjeve, fižolove mešane itd.) je to olje okusnejše od dragega jedilnega olja in zato v porabi že skoro v vseh restavracijah in hotelih. Isto ima tudi blagodejen vpliv na človeški organizem, ker pospešuje prebavljanje in se zato uporablja mnogo v zdravilstvu.

Posamezni zavitek velja po pošti poslan K 2'80, jamči se samo za rekomandirano pošiljatev, ki velja 25 vin. več.

M. Špenko, prodaja moke in »Islandskega mahu« v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, nasproti »Katal. tiskarne«, za ljubljanske odjemalce odprto vsak delavnik od 8.—11. ure dopoldne.

Božič 1916.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem osebno ugodno nakupil veliko množino

juvelov, zlatnine, srebrnine in ur

le v prvovrstnih tovarnah. 3982

Vsled tega prosim velecenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo osobito briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti.

V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar najbolje postreči, se najvljudneje priporočam

z velespoštovanjem

LUD. ČERNE, juvelir

LJUBLJANA, Wolfova ulica številka 3.